

Aantoonbaar Beter Onderwijs: welke vragen kan onze school zichzelf stellen?

AMBITIE

Kenmerken

- Wat zijn onze ambities?
- Hoe zijn onze ambities vastgelegd?
- Wie worden door onze ambities geïnspireerd?

Randvoorwaarden

- Waar zijn onze ambities van afgeleid?
- Welke eisen stellen onze ambities aan onze school?
- Wat zeggen onze ambities over onze resultaten en opbrengsten?

PASSEN ONZE AMBITIES BIJ ONZE SITUATIE?

PAST ONZE SCHOOL BIJ ONZE AMBITIES?

UITGANGSSITUATIE

Interne uitgangssituatie

- Hoe is onze school gehuisvest?
- Hoe is onze bestuurlijke inrichting?
- Waar komen onze leerlingen vandaan?
- Waar gaan onze leerlingen naartoe?

Externe uitgangssituatie

- Hoe ziet de omgeving er demografisch uit?
- Wat zijn de doorstroommogelijkheden voor onze leerlingen?
- In welke samenwerkingsverbanden participeert onze school?
- Wat doen onze concurrenten?
- Hoe is de arbeidsmarkt voor onderwijspersoneel?

MAATSCHAPPELIJKE OPDRACHT EN WETTELIJKE KADERS

Maatschappelijke opdracht

- Hoe succesvol zijn onze leerlingen in het vervolgonderwijs en/of op de arbeidsmarkt?
- Welke sociale vaardigheden geven wij onze leerlingen aantoonbaar mee?
- Welke externe ontwikkelingen zijn relevant voor onze school?

Wettelijke kaders

- Wat zijn de kerndoelen, eindtermen waaraan ons onderwijs moet voldoen?
- Welke zorgplichten zijn voor onze school van toepassing?
- Welke eisen stellen de toezichtkaders aan onze school?

INPUT

DEFINITIE VAN GOED ONDERWIJS

Leerlingen en hun ouders

- Welke sociaal-economische kenmerken hebben onze leerlingen en hun ouders?
- Welke competenties hebben leerlingen als ze binnenkomen?
- Hoe betrokken zijn de ouders bij het onderwijs van hun kind?
- Welke eisen en verwachtingen hebben onze leerlingen en hun ouders?

Medewerkers

- Welke sociaal-economische kenmerken hebben onze medewerkers?
- Welke eisen en verwachtingen hebben onze medewerkers?

Stakeholders

- Welke stakeholders onderscheidt onze school?
- Welke eisen en verwachtingen hebben onze stakeholders?

Definitie van goed onderwijs

- Wat vinden wij goede opbrengsten en resultaten?
- Wat vinden wij de wenselijke interactie tussen leerlingen en medewerkers?
- Wat vinden wij een goede positie voor onze stakeholders?

Intern draagvlak

- Wat vinden onze medewerkers goed onderwijs?
- In hoeverre motiveert onze definitie van goed onderwijs onze medewerkers?
- In hoeverre handelen onze medewerkers naar onze definitie van goed onderwijs?

Extern draagvlak

- Wat vinden onze stakeholders goed onderwijs?
- In hoeverre motiveert onze definitie van goed onderwijs onze stakeholders tot betrokkenheid?
- In hoeverre handelen onze stakeholders naar onze definitie van goed onderwijs?

LEIDERSCHAP EN MANAGEMENT

CULTUUR

Kenmerken

- Welke competenties zijn aantoonbaar aanwezig?
- Welke relevante kenmerken heeft ons managementteam?
- Welke stijl van leidinggeven hanteert ons management?

Sturing

- Hoe draagt ons management de ambitie van onze school uit, intern en extern?
- Op welke geformuleerde opbrengsten en resultaten stuur ons management?
- Wat zijn de gewenste competenties?
- Hoe zorgt ons management ervoor dat de processen van onze school effectief verlopen?

Verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden

- Hoe zijn de verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden verdeeld?
- In hoeverre is onze verdeling van verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden duidelijk?
- In hoeverre handelt ons management naar de verdeling van verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden?

Waarden en normen

- Wat zijn onze opvattingen over onderwijs en leren?
- Wat zijn onze opvattingen over persoonlijke ontwikkeling?
- Wat zijn onze opvattingen over samenwerken binnen de school?
- Wat zijn onze opvattingen over samenwerken met anderen?

Gedrag

- Waarover wordt op welke manier in onze school gesproken?
- Welke aantoonbare bijdrage leveren medewerkers?
- Hoe spreken we elkaar aan op het realiseren van onze schoolontwikkeling?
- Hoe presenteren wij ons naar buiten?

Symbolen

- Welke beeldmerken hanteert onze school?
- Wat karakteriseert de inrichting van onze school?
- Wie zijn de boegbeelden van onze school?

BEDRIJFS-VOERING

ONDERWIJS EN LEREN

Organisatie

- Hoe is de organisatiestructuur van onze school?
- Op welke wijze worden onze middelen gedeeld?
- Hoe zijn onze procedures verankerd binnen onze school?

Ondersteunende processen

- Welke ondersteunende processen onderscheiden we?
- Hoe sturen we onze ondersteunende processen aan?
- Wat dragen onze ondersteunende processen bij aan het realiseren van onze doelen?

Communicatie

- Wie informeren we wanneer waarover?
- Op welke wijze informeren we?
- Op welke wijze laten we ons informeren?
- Hoe effectief is onze communicatie?

Onderwijsorganisatie

- Hoe ziet het onderwijsaanbod van onze school eruit?
- Hoe wordt de ontwikkeling van onze leerlingen inzichtelijk gemaakt?
- Hoe is de fysieke leeromgeving vormgegeven?
- Hoe ziet de dagindeling op onze school eruit?

Didactiek

- Hoe is het didactisch handelen van onze medewerkers?
- Welke methoden en leermiddelen gebruiken we?
- Hoe zijn de leeractiviteiten georganiseerd?

Pedagogiek

- Hoe is het schoolklimaat te omschrijven?
- Hoe is het pedagogisch handelen van onze medewerkers?
- Hoe is de begeleiding van de individuele leerlingen vormgegeven?

Leerlingenzorg

- Welke zorg biedt onze school?
- Hoe is de leerlingenzorg georganiseerd?
- Wie zijn er bij onze leerlingenzorg betrokken?

STAKEHOLDERS

PERSONEEL

Uitgangssituatie

- Wat zijn de belangen van onze stakeholders?
- Wat weten onze stakeholders over de ambities en doelen van onze school?
- Welke bijdrage leveren onze stakeholders?

Relatie

- Hoe frequent is het contact met onze stakeholders?
- Hoe is het contact met onze stakeholders vormgegeven?
- Wat is de rol van stakeholders in het onderwijs- en leerproces?

Betrokkenheid

- Waarbij zijn onze stakeholders betrokken binnen onze school?
- Wat is de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de school en onze stakeholders?
- Welke mogelijkheden voor inspraak en advies hebben onze stakeholders?

Kenmerken

- Welke competenties zijn aantoonbaar aanwezig?
- Wat zijn de relevante kenmerken van onze medewerkers?
- Welke stijl van lesgeven hanteert onze medewerkers?

Ontwikkelingsmogelijkheden

- Wat zijn de gewenste competenties van onze medewerkers?
- Hoe wordt de ontwikkeling van onze medewerkers gestimuleerd?
- Hoe wordt de ontwikkeling van onze medewerkers gewaardeerd?
- Hoe worden individuele ontwikkeling en onze schoolontwikkeling afgestemd?

RESULTATEN EN OPBRENGSTEN

Outcome

- Welke maatschappelijke opbrengsten realiseert onze school?
- Welke maatschappelijke opbrengsten brengt onze school in kaart?
- Welke normen hanteert onze school?
- Hoe analyseert onze school de maatschappelijke opbrengsten?
- Vergelijkt onze school haar maatschappelijke opbrengsten?

Output

- Welke resultaten haalt onze school?
- Welke resultaten brengt onze school in kaart?
- Welke normen hanteert onze school?
- Hoe analyseert onze school de resultaten?
- Vergelijkt onze school haar resultaten?

Zonder de juiste vragen, geen schoolontwikkeling

Inleiding

Van Beekveld & Terpstra Organisatieadviesbureau werkt vanuit de missie **'Verantwoord veranderen met hart voor onderwijs en zorg'**. Vanuit deze missie werken we samen met scholen en schoolbesturen aan het versterken van hun onderwijs en hun onderwijsorganisatie.

Van Beekveld & Terpstra gaat ervan uit dat verbeteringen zichtbaar en aantoonbaar moeten zijn. Vanuit onze methodiek 'Aantoonbaar Beter Onderwijs' meten en analyseren we voordat we interveniëren, zodat we weten welke acties we moeten ondernemen en in een vervolgmeting aan kunnen tonen wat deze acties hebben opgeleverd.

Aantoonbaar Beter Onderwijs

De methode 'Aantoonbaar Beter Onderwijs' is erop gericht scholen en schoolbesturen te helpen hun onderwijs en onderwijsorganisatie te versterken. Het in kaart brengen van relevante feiten en het stellen van de juiste vragen vormen daarbij onze basis. Het helder krijgen van de bestaande situatie leidt tot een groter bewustzijn en draagvlak. Interventies worden daardoor preciezer en effectiever en dit heeft een positieve invloed op het eindresultaat.

Binnen **'Aantoonbaar Beter Onderwijs'** onderscheiden we vier hoofdactiviteiten in relatie tot schoolontwikkeling:

- **Inventariseren:** het verzamelen van relevante gegevens over de school of scholen, het onderwijs en de kwaliteit hiervan.

- **Analyseren:** verbanden leggen tussen de gevonden gegevens en de ambities van de school en het schoolbestuur. De resultaten worden eventueel vergeleken met informatie uit andere bronnen.
- **Ontwikkelen:** op basis van de analyse worden samenhangende ontwikkelpunten benoemd die een bijdrage leveren aan de realisatie van de ambities van de schoolorganisatie.
- **Verantwoorden:** in deze fase blikt de schoolorganisatie terug op de afgelopen periode en verantwoordt zich zowel verticaal als horizontaal over de resultaten en opbrengsten.

Een op feiten gebaseerde dialoog

Wij vinden een deugdelijke en gedragen inventarisatie van de feiten cruciaal. Het voorkomt discussies met en binnen het team over 'hoe het nou echt zit'. De energie kan zich richten op de analyse van de feiten, de samenhang tussen de feiten en de oorzaken van de ontstane situatie.

Op basis van deze analyse bepaalt u (samen met ons) welke interventie het best binnen de context en de uitgangssituatie van de school past. Het resultaat daarvan moet duurzaam zijn en de school blijvend versterken. De school en het schoolbestuur moeten in de toekomst in staat zijn noodzakelijke interventies zelf uit te voeren en ze moeten beschikken over de juiste instrumenten voor de borging en het monitoren van de ontwikkeling.

Toepassing Aantoonbaar Beter Onderwijs

De methode 'Aantoonbaar Beter Onderwijs' is op verschillende scholen en bij meerdere schoolbesturen toegepast voor het maken van probleemanalyses, het uitvoeren van zelfevaluaties (al dan niet met behulp van onze kwaliteitsvragenlijsten), visievorming of de ontwikkeling van een nieuw koers- of schoolplan. Ook wordt Aantoonbaar Beter Onderwijs gebruikt bij de ontwikkeling van de interne verantwoording of het vormgeven van de dialoog met externe belanghebbenden. Aantoonbaar Beter Onderwijs brengt u op een andere manier met elkaar in gesprek. Het helpt teams, (school)leiders, docenten en leerkrachten om:

- inzicht te krijgen in hun eigen school;
- samen de koers te bepalen;
- de juiste prioriteiten te stellen;
- schoolontwikkeling daadwerkelijk vorm te geven.

Meer weten?

Als u meer wilt weten over Aantoonbaar Beter Onderwijs kunt u kosteloos de brochure Aantoonbaar Beter Onderwijs bestellen. Ook kunt u vrijblijvend een afspraak maken met één van onze senior adviseurs. Zij helpen u graag uw eigen oplossingen te vinden en uw eigen ontwikkelpunten te definiëren.

U kunt de andere kant van deze kaart op A0 formaat bestellen (€ 25,- per stuk exclusief verzendkosten). Naast deze kaart zijn er ook kaarten beschikbaar voor:

- Aantoonbaar Beter Rekenonderwijs;
- Aantoonbaar Beter Taalonderwijs;
- Aantoonbaar Beter Leesonderwijs.

Ook beschikken we (in aanvulling op deze kaart) over een ontwikkelwijzer en een verantwoordingswijzer.

Voor meer informatie of een vrijblijvend gesprek kunt u contact opnemen met onze adviseurs.

Van Beekveld & Terpstra
Organisatieadviesbureau B.V.
Nieuwe Steen 18
1625 HV Hoorn
0229 - 24 42 24
advies@vbent.org
www.vanbeekveldterpstra.nl

van Beekveld & Terpstra
organisatieadviesbureau

Zie ook:
www.vanbeekveldterpstra.nl
www.aantoonbaarbeteronderwijs.nl
www.kwaliteitsvragenlijsten.nl